

Protokoll fra møtet i Faggruppe for genmodifiserte organismer (GMO) i Vitenskapskomiteen for mattrygghet, torsdag 19. oktober 2006, kl. 11 – 16.30

Deltakere

Fra Faggruppe for GMO:

Ingolf Nes (møteleder), Knut Berdal, Sonja Klemsdal, Casper Linnestad, Audun Nerland, Vibeke Thrane.

Forfall:

Fra sekretariatet til VKM:

Arne Mikalsen (ref.)

Observatør:

1. Velkommen

Leder for faggruppen, Ingolf Nes, ønsket velkommen til møtet i Faggruppe for GMO. Ingen meldte seg inhabile i noen av sakene som var til behandling.

2. Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent. Referatet fra faggruppemøte 29. juni 2006 ble godkjent. Til sak 10 Eventuelt: Casper Linnestad ønsket ikke å si noe om planteforedling.

3. Orientering fra møte i hovedkomiteen (HK)

Ingolf Nes orienterte om hovedkomitemøte den 27. september. Under Sak 21/06 ble det informert om at Hovedkomiteen gir sin tilslutning til risikovurderingen på aviær influensa med de endringer man ble enige om i møtet. Sak 23/06 ble det opplyst om at frist for reoppnevning er 15. november 2006. FG3 har mistet eksperter på flere forskjellige fagområder. Det er derfor ønskelig at aktuelle fagfolk søker seg til FG3. Sak 25/06 ble det stilt spørsmål om hva som menes med økonomiske konsekvenser i VKMs risikovurderinger. Kirstin Færden orienterte om at det for eksempel gjaldt avlingstap som konsekvens av innførsel av sykdomsbefengte planter. Sak 25/06 ble det opplyst om at i forbindelse med rapporten "Helhetssyn på fisk og sjømat" har Sosial- og helsedirektoratet bedt om ytterligere oppklaring når det gjelder tran som kan inneholde PCBer og dioksiner.

4. Saker som ble behandlet på møtet

Saker som ble behandlet på møtet

Ingen saker

Saker som har vært behandlet i faggruppen/sekretariatet siden forrige møte

EFSA dokumentet: Høring om stacked genes. Casper Linnestad informerte om at dokumentet om stacked genes var litt komplisert skrevet, men han mente at innholdet og vurderingsrammene som ble skissert virket greie. Det ble bemerket dokumentet er retningslinjer for trygghetsvurdering av genmodifiserte planter, og at slike retningslinjer ikke bør være for rigide. Før fristen for innspill, 10. september, ble det besluttet ikke å sende kommentarer på dokumentet. Det ble også informert om at EFSA så på planter med stacked genes som ny mat, men ikke "helt ny mat", all den tid det foreligger vurderinger av foreldrelinjene.

Status for øvrige saker for faggruppen

Det var ingen saker til behandling under dette agendapunktet.

5. Oppfølging av saker fra forrige møte 8. mai 2006

Det var ingen saker til behandling under dette agendapunktet.

6. Orientering fra ad hoc-grupper/undergrupper eller lignende

Ingolf Nes informerte om EFSA's GMO panel. Panelet består av 21 faste medlemmer og en rekke ad hoc-eksperter. GMO-panelet er oppdelt i tre arbeidsgrupper, en for molekylær karakterisering, en for miljøvurderinger og en for helsevurderinger m.h.p. mat og fôr. Arbeidsprosedyren er at disse tre arbeidsgruppene arbeider separat. Siden samles gruppene til fellesmøte hvor alle sakene behandles.

For bomull 281-24-236 er det påvist at Cry-proteinet er ustabil. Med polyklonale antistoffer er det også påvist flere Cry-fragment med ulik molekylvekt som skyldes degradering av Cryproteinet.

EFSA har påvist at ca. 30 % av importert ris fra USA inneholder GMO ris LL601. Mengden av LL601 forurensningen ligger på under en promille. Det er også påvist innblanding av Bt-ris fra Kina. Mais NK603-søknaden fra 1996 vil bli den første søknaden som skal vurderes etter 10 års fristen. Det vil i forbindelse fornyet godkjenning GM planter som har vært på markedet i 10 år og som skal ha fornyet godkjenning, komme nye retningslinjer.

04/307 Knut Berdal informerte om møtet 14. september i Ad hoc-gruppen for Genendrede organismer. Møtet ble litt amputert fordi det var flere av medlemmene som ikke møtte. Åshild Ergons midler er brukt opp, og hun mottar nå honorar som vanlig ad hoc-medlem. Planen er å bli ferdig med rapporten i mai 2007. Det ble enighet om å sende rapporten på høring på slutten av perioden og kun ha en innspillsrunde.

06/305 Casper Linnestad informerte om sameksistensdokumentet. Det er kommet inn mange innspill siden møtet i juni. Dokumentet er ennå ikke ferdig, men det antas å komme mye lenger på det i løpet av de neste 3-4 ukene.

Risikovurderinger fra EFSA/andre vitenskapelige komiteer

Sak 04/30: EFSA/GMO/NL/2005/24 soyabønne 40-3-2 fra Monsanto. Søknad om kultivering. Faggruppen har tidligere vurdert soyabønnene som mat og fôr, og fant ikke å kunne komme med vurdering på miljøkonsekvenser.

7. Saker til hovedkomiteen

Ingen.

8. Møter o.a. av felles interesse

I mai 2006 deltok Knut G. Berdal og Audun Nerland på Codex-møte om retningslinjer for risikovurdering av transgene dyr. Flere land ønsket at retningslinjene kun skal omhandle mattrygghet og ikke behandle dyrevelferd, etikk, moral, sosioøkonomiske aspekter og miljørisiko. Ved sammenligning med kontrolldyr ønsker Norge at dette også skal foregå i forskjellige miljøer der det er naturlig, for å se på stabiliteten til innskuddet når dyrene utsettes for ytterpunktene i deres miljø. Norges gruppe ble bedt om å lage et notat om adjuvans. Det ble opplyst om at FAO/WHO skal opprette en ekspertgruppe på dette området. Det ble på møte også stilt spørsmål om DNA-vaksinerte dyr eller dyr som er genetisk forbedret ved ikke-arvelig genoverføring er transgene dyr. Det ble foreslått at et "rekombinant-DNA dyr" er et dyr hvor det genetiske materialet har blitt endret ved *in vitro* DNA teknikker, og omfatter DNA rekombinant teknologi og direkte injeksjon av DNA i levende celler eller organeller.

Casper Linnestad og Arne Mikalsen deltok på det 9. International Symposium on the Biosafety of Genetically Modified Organisms. Casper Linnestad informerte om at det var et godt møte med mange interessante foredrag, både fra forskningsfronten innen biosikkerhet og fra personer innen forvaltning og regulatoriske myndigheter. Han trakk spesielt fram foredrag om sameksistens, og i særdeleshet foredraget til Franco DiGiovanni. DiGiovanni snakket om pollenspredning og utkryssingspotensiale i trær og hadde bakt inn "worst case-scenarier" i sine modeller.

Arne Mikalsen informerte om at det er 20 år siden OECD laget sin første utredning om risikovurdering av genmodifiserte organismer. Boken ble kalt The Blue Book, tittelen på boken er Recombinant DNA Safety Considerations.

Arne Mikalsen deltok på OECDs 12. møte i Task Force for the Safety of Novel Food and Feed. Møtet tok for seg ferdigstillingen av konsensusdokumentene for tomat, solsikke og sjampinjong. Det ble også forslått å lage to nye konsensusdokument, et om cassava og et om søtpotet. Task Force ga sin tilslutning til de to forslagene.

9. Nytt fra sekretariatet

Fra Sekretariatet ble det informert om at det er ønskelig å komme med innspill om bruk av forskningsresultater fra EUs 6. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. Disse innspillene skal sendes til Mattilsynet. Knut Berdal ville sende inn til Sekretariatet Veterinærinstituttets forskningsdeltakelse i EUs 5. og 6. rammeprogrammene.

10. Eventuelt

Knut G. Berdal informerte om at omtrent halvparten prøvene analysert for linje LL601 ved Veterinærinstituttet er positive. Mengdene er små, og ligger mellom 0,01 % til 0,1 %.

Ny møtedato

Det neste møtet i Faggruppe for GMO blir 19. desember kl. 12 til 16.